

8. GORINCIOI, V. Arderea emoțională la profesori din perspectiva de gen. În: *Materialele CȘI, Optimizarea învățământului în contextul societății bazate pe cunoaștere*. Chișinău: MERM, AȘRM, IȘE, 2012. pp. 397-400
9. JOHNSON, D.M. Systematics of the new world species of *Marsilea* (Marsileaceae). *Systematic Botany Monographs*, 1986, 11: 1-87.
10. JOHNSON, K.R. Forests frozen in time. *Nature*, 2007, 447: 786-787.
11. KARASEK, R., BRISSON, Ch. & colab. (). *The Job Questionnaire (JCQ)*, 1998.
12. MASLACH, C. Burn-Out, *Human Behavior*, 5, 1976, p. 15-22.
13. MASLACH, C., JACKSON, S.E., LEITER, M.P. *Maslach Burnout Inventory Manual*, 3e edition, Palo Alto, Consulting Psychologists Press, 1986.
14. MASLACH, C., LEITE, M.P. Burnout and engagement in the workplace, *Advance in Motivation and Achievement*, 11, 1999, p. 275-302.
15. MASLACH, C., JACKSON, E.S. The measurement of experienced burnout, *Journal of Occupational Behaviour*, vol. 2, 1981, p. 99-113.
16. MAYER, J., SOLOVEY, P., CARUSO, D. Emotional Intelligence: Theory, Findings, and Implications. *Psychological Inquiry*. Vol. 15, N3, 2004. p. 197-215.
17. Psihoprofilaxia-direcție de activitate a psihologului școlar din instituțiile de învățământ preuniversitar. Direcția Generală de Educație și Sport. Chișinău, 2009.
18. RADU, I.T. Teoria și practica în evaluarea eficienței învățământului. București, EDP, 1981.
19. RADU, I.T. Evaluarea în procesul didactic. București: EDP, 1999.
20. SALADE, D. Om și profesiune. Cluj-Napoca: Casa de Editură Dokia, 1998. 150 p.
21. ZLATE, M. *Tratat de psihologie organizațional-managerială*. Volumul II. Iași: Polirom, 2007.
22. БОЙКО, В.В. Энергия эмоций в общении. Взгляд на себя и других. М: Информационно-издательский дом Филинь, 1996. 472.
23. НИКИФОРОВ, Г.С. Психология здоровья. С-П: Речь, 2002.
24. ЗЛОВА Т.П., АХМЕТОВА, В.В. Синдром эмоционального выгорания у врачей стационарных отделений. 2012.

MODALITĂȚI DE EVALUARE ONLINE ÎN CLASELE PRIMARE

Adelina BALANEL, profesor la clasele primare, grad didactic superior

IP Liceul Teoretic „Principesa Natalia Dadiani”, mun. Chișinău, Republica Moldova

<https://orcid.org/0000-0002-9919-708X>

CZU: 373.3.091.27+004

DOI: 10.46727/c.04-05-11-2022.p17-22

Rezumat: În contextul procesului educațional, *evaluarea* este componenta ce se realizează la fiecare lecție. Astăzi vorbim despre o *evaluare pentru învățare*, care constă în utilizarea evaluării, mai ales, pentru

îmbunătățirea învățării, și mai puțin pentru măsurarea acesteia. În contextul pandemiei au fost adaptate metodele de evaluare, de aceea utilizăm și termenul *metode de evaluare online*. Dintre modalitățile realizate enumerăm: *proba orală online*, *proba scrisă online*, *proba practică online*. Accentuăm că proba practică online se poate realiza în clasă cu conexiune la internet.

Cuvinte cheie: evaluare, metode de evaluare online, cunoștințe, capacități deprinderi, elevi.

Summary In the context of the educational process, assessment is the component that is carried out in each lesson. Today we're talking about assessment for learning, which is using assessment mostly to improve learning and less to measure it. In the context of the pandemic, the assessment methods have been adapted, which is why we also use the term online assessment methods. Among the methods carried out, we list: online oral test, online written test, online practical test. We emphasize that the online practical test can be done online, but presented in class with an internet connection.

Key words: assessment, online assessment methods, knowledge, abilities, skills, students.

În contextul procesului educațional, *evaluarea* este componenta ce se realizează la fiecare lecție, alături de predare și învățare, măsurând nivelul de reușită al elevilor. Și, în acest context, vorbim despre o *evaluarea pentru învățare*, care constă în utilizarea evaluării, mai ales, pentru îmbunătățirea învățării, și mai puțin pentru măsurarea acesteia.

Semnificația corespunzătoare a evaluării este aceea de act psihopedagogic complex de stabilire a relevanței și a valorii unor prestații, performanțe, comportamente, procese etc. prin raportarea acestora la un sistem de indicatori de performanță, respectiv criterii și standarde prestabilite [2, p.130].

Conceptul de *evaluare online (la distanță)* a luat amploare în contextul pandemiei COVID 2019, cadrele didactice fiind puse în situația de a selecta și adapta cele mai eficiente platforme digitale și instrumente de evaluare pentru organizarea procesului educațional.

Evaluarea on-line are următoarele caracteristici:

- Legătura între profesor și elevi depinde de condiții tehnice (dispozitive, acces la internet) și de competențele digitale ale participanților la procesul de evaluare.
- Interfața dintre profesor și elevi este mediată prin intermediul dispozitivelor digitale, fiind situată în mediul virtual în care se asigură o comunicare prin canal auditiv și prin canal vizual.
- Contextul evaluării permite un control limitat, evaluatul și evaluatorul fiind în locuri diferite.
- Un grad mare de risc referitor la probleme tehnice (întreruperea curentului electric; defectarea dispozitivelor) și fraude care pot perturba procesul de evaluare [3, p.21].

Metoda de evaluare online este un mijloc prin intermediul căreia cadrul didactic oferă elevilor posibilitatea de a demonstra nivelul de cunoștințe, de formare a diferitelor capacități testate prin utilizarea unei diversități de instrumente de evaluare online conform obiectivelor stabilite.

Metode de evaluare online sunt:

Proba orală online se realizează prin conexiunea la internet, cadrul didactic având nevoie de o cameră web și un microfon prin care poate fi văzut și auzit. Se realizează printr-o conversație euristică între profesor și elevi, față în față, prin care se urmărește a se obține informații cu privire la conținuturile învățate. Conversația poate fi efectuată individual, frontal sau mixt. Accentul se pune

pe nivelul de exprimare al elevilor în legătură cu conținutul învățat, cu formarea unor capacități și abilități de comunicare la temele anterioare, cu deprinderile formate. Elevul dispune de variate surse care-l ajută să răspundă în cadrul conversației. Uneori învățătorul poate formula întrebări de precizare pentru aprecierea elevului.

Avantajele probei orale online sunt:

- permite realizarea unui feedback rapid;
- elevul poate fi corectat de moment, dacă a greșit;
- se pot formula întrebări ajutătoare;
- timp puțin pentru căutarea soluțiilor pertinente;
- varii întrebări;
- un comportament nonverbal de susținere și încurajare a elevilor etc.

Proba scrisă online se desfășoară aproape la fel ca și proba orală față-în-față, numai că elevul scrie evaluarea, fiind monitorizat de către cadrul didactic. În acest context el poate utiliza și alte resurse din care se inspiră și poate fi ajutat de o altă persoană, care să realizeze evaluarea scrisă. Și, în acest context, ar fi necesar de elaborat astfel itemii, încât elevii să se încadreze în 45 de minute și să se pună accent pe judecata de valoare a elevilor.

Evaluarea cu ajutorul *probelor scrise online* impune câteva cerințe:

- subiectele formulate trebuie să se regăsească în conținuturile curriculare;
- sarcinile de lucru să fie formulate clar, fără ambiguități și să corespundă particularităților de vârstă;
- în formularea sarcinilor să se țină cont de capacitățile elevilor, nu de reproducerea unor informații;
- să se facă cunoscute elevilor baremul de corectare și notare.

Probele practice online se utilizează pentru a evalua capacitatea elevilor de a aplica cunoștințele teoretice în rezolvarea unor probleme practice, de a exersa priceperi și deprinderi în contexte variate. Se realizează prin diverse platforme digitale și instrumente de evaluare online. Se aplică, în special, atunci când se urmărește evaluarea conținutului experimental și practic al învățării, dar oferă și informații cu privire la însușirea conținutului conceptual. Reprezintă și o modalitate importantă de dezvoltare a unor competențe, anume *competența digitală*. Aprecierea în cadrul acestor probe efectuate de elevi se finalizează prin prezentarea produselor școlare/transdisciplinare ce pot fi analizate prin raportare la criteriile de succes. Exemple de produse școlare/ transdisciplinare: *sms, secvență video, un afiș de publicitate, o secvență muzicală, un portofoliul digital, proiect individual* etc..

Tabelul 1. Produse în format online și criteriile de succes [5]

Produse în format digital	Criterii de succes
PT15. Material publicitar: afiș; banner; pliant; fluturaș (flyer); prospect (leaflet); broșură (booklet)	Respect tema/ subiectul. 1. Realizez design-ul propus, introducând elemente creative proprii. 2. Prezint informații/ mesaje corecte, clare și atractive. 3. Prezint clar, fluent și cu entuziasm. 4. Folosesc un vocabular adecvat.
PT19. Portofoliu tematic	1. Respect cerințele unui portofoliu. 2. Distribuie/ aranjez materialele conform structurii. 3. Elaborez materiale de calitate. 4. Realizez materialele creativ și original.
PT18. Postarea online (blog, forum etc.)	1. Înțeleg subiectul discutat. 2. Construiesc corect enunțurile. 3. Utilizez vocabularul adecvat. 4. Îmi exprim clar și coerent părerea. 5. Respect structura și numărul de cuvinte.
PT7. Proiect. Prezentarea produsului	1. Respect cerințele de prezentare. 2. Prezint clar, pe scurt, argumentând în mod convingător. 3. Formulez concluzii. 4. Utilizez limbajul adecvat/ specific
PT6. Proiect. Produsul	1. Conținutul produsului activității de proiect corespunde cerințelor. 2. Produsul este realizat corect. 3. Produsul este realizat cu acuratețe. 4. Produsul este clar. 5. Am utilizat mijloace digitale/media.* 6. Produsul este realizat creativ

Cerințe față de probele practice:

- determinarea probelor practice relevante în raport cu obiectivele de evaluat;
- precizarea clară a sarcinilor;
- enumerarea platformelor digitale;
- asigurarea echipamentelor și a resurselor necesare;
- stabilirea criteriilor de succes pentru fiecare produs elaborat.

Pentru cadrele didactice *evaluarea online* oferă următoarele oportunități:

- produsul școlar/ transdisciplinar este prezentat în baza platformei create, oferind aprecierea elevilor;
- aprecierea este obiectivă, respectându-se criteriile de evaluare;
- nu mai este necesar ca testele să fie corectate în afara clasei;
- aplicația oferă reprezentări grafice cu răspunsurile elevilor, făcând astfel prelucrarea datelor mai ușoară;
- primele trei întrebări care au primit cele mai slabe răspunsuri din partea elevilor sunt afișate, astfel încât profesorul poate să-și facă o idee generală asupra cărora trebuie să revină în perioada ce urmează testului.

Dintre platformele digitale pentru *evaluarea online* se utilizează următoarele:

GOOGLE FORMS este o aplicație, care permite colectarea informațiilor în baza unor chestionare elaborate, teste la care elevii pot colabora în timp real, folosind smartphone-uri, tablete

și laptop-uri, calculatoare. Acest document în google forms poate conține variate tipuri de întrebări, imagini. Întrebările pot fi aranjate în ordinea dorită, se poate personaliza formularul cu teme simple de fotografii sau culori. Aceste rezultate sunt înregistrate automat pe o foaie de calcul Excel, oferind autorului chestionarului sau sondajului posibilitatea ca aceste rezultate să fie verificate în timp real pe tot parcursul desfășurării lor.

KAHOOT este o aplicație cu ajutorul căreia se pot crea teste interactive. A fost inventată pentru a fi accesibilă tuturor persoanelor, la clasă sau în alte medii de învățământ. Se creează un joc distractiv în câteva minute, numindu-se „kahoot”. Se elaborează o serie de întrebări, formatul și numărul de întrebări depinde de conținutul selectat pentru evaluare. Se pot adăuga imagini, clip-uri video și diagramele întrebărilor. Kahoot-urile se realizează cel mai bine în grup, de exemplu, o sală virtuală. Elevii răspund întrebărilor de pe propriile dispozitive, în timp ce întrebările și răspunsurile sunt afișate pe un ecran comun, pentru a sintetiza ideile lecției. Jocul sintetizează răspunsuri, încurajând elevii să interacționeze. Învățarea prin joc promovează discuția și impactul pedagogic, După jocul dat, elevii distribuie propriile lor kahoot-uri pentru a aprofunda comprehensiunea și discuțiile libere.

QUIZ este o aplicație prin care se creează și se rezolvă chestionare. Se aplică în cadrul lecțiilor pentru realizarea feedback-ului la sfârșitul activității. Mai mult, dacă cei care răspund la întrebări sunt „testați” pe același calculator, programul va stabili și o ierarhie în funcție de punctaj și timpul în care s-a răspuns la întrebări. Se utilizează pentru a primi informații referitoare la gradul de comprehensiune a conținutului învățat, pentru ca ulterior să se aplice frecvent și în evaluările formative interactive, și în cele formative punctuale sau pe etape. Așa elevii pot afla imediat dacă au realizat corect un test cu răspunsuri la alegere. În plus, cu instrumentul dat, elevii pot relua testul, îl pot rezolva repetat, acesta transformându-se într-un instrument de învățare.

PADLET este o aplicație online care permite elevilor să-și exprime cu ușurință opiniile pe un subiect comun pe un „avizier” virtual (wall). Peretele este, de fapt, o pagină web, pe care elevii publică scurte mesaje conținând text, imagini, clipuri video și / sau legături la tema studiată.

Permite colectarea rezolvării exercițiilor, completarea unor fișe pe un anumit subiect, aprecierea comprehensiunii conținutului sau a unui concept studiat. Este o aplicație ușor de folosit de către elevi și de către profesori. Totodată permite socializarea elevilor, învățarea prin colaborare, învățarea de la egal la egal, colectarea cercetării și a resurselor pe un anumit subiect, măsurarea înțelegerii unui subiect sau a unui concept studiat.

PLICKERS este un instrument interactiv ce constă în crearea de teste de tip grilă adevărat/fals pentru elevii din ciclul primar. Profesorul are posibilitatea să-și formuleze întrebările, numărul de răspunsuri, tipul de răspunsuri, poate adăuga imagini pe baza cărora va formula întrebările. Elevii nu au nevoie de lucrare scrisă, deoarece aplicația permite proiectarea (cu ajutorul unui

videoprojector) întrebărilor și a variantelor de răspuns, aceștia răspunzând doar prin ridicarea unui card (unic prin formă și personalizat) ce este oferit gratuit de aplicație. Permite obținerea unui feedback rapid și o evaluare obiectivă a elevilor, iar profesorii pot salva informația cu ușurință și o pot accesa ori de câte ori este nevoie. Antrenează elevii în activități rapide de evaluare de cunoștințe sau de verificare a înțelegerii, pe parcursul predării. Este utilă pentru îmbunătățirea experienței atât a profesorului, cât și pentru elev.

Fișe de lucru interactive Aceste instrumente de evaluare vor fi considerate din perspectiva a trei modalități de realizare – din meniul DEVELOPER din Microsoft Word, cu ajutorul aplicației PDFescape și din aplicația Liveworksheets. O fișă de lucru poate include instrucțiuni, activități atribuite sau solicitarea unor sarcini de lucru. Fișele de lucru online pot fi trimise întregii clase sau doar pentru o parte dintre elevi. Numele elevului și data sunt câmpuri obligatorii într-o fișă de lucru, celelalte informații gen, clasa, denumirea materiei etc. sunt opționale.

De asemenea, se poate specifica data limită de completare a acestor fișe. O problemă în realizarea unor fișe de lucru este timpul suplimentar alocat pentru a le crea/adapta, dar odată realizate ele pot fi refolosite sau revizuite și îmbunătățite.

Avantajele fișelor de lucru interactive:

- se pot folosi la evaluare, putând fi partajate/trimise prin email/trimise pe WhatsApp etc. și completate online;
- se economisește hârtie, cerneală, timp;
- se pot utiliza la lecții și stimulează implicarea elevilor;
- profesorii pot posta fișa de lucru sub forma unei teme în Classroom, Teams etc.;
- pot fi partajate și îmbunătățite de către cadrele didactice, care predau în învățământul primar;

În concluzie, implementarea modalităților de evaluare online facilitează munca profesorului, promovează variate tipuri de evaluare, diversifică și îmbogățește experiența de învățare a elevilor, dar și motivează, stimulează elevii să se adapteze la cerințele societății moderne.

Bibliografie:

1. BOCOȘ, M.-D. Dicționar praxiologic de pedagogie. Vol. V. P-Z. Cluj- Napoca: Presa Universitară Clujeană. 2019.
2. BOCOȘ, M., JUCAN, D. Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării. Perspective și instrumente didactice pentru formarea profesorilor. Pitești: Editura Paralela 45. 2017, 214 p. ISBN 978-973-47-24840.
3. DULAMĂ M. E (coord.) De la teorie spre practică în învățare on-line. Cluj-Napoca: Presa universitară clujeană, 2020.
4. MANOLESCU, A. Teoria și metodologia evaluării. București: Editura universitară, 2010. ISBN 978-973-749-952-3.